

Naturbevaring og livskvalitet

Michael 2019; 16: Supplement 23: 56–8.

Aldri før har kloden og naturen vært under slikt press fra oss mennesker som i våre dager. Jordens helsefremmende miljøer forringes således daglig av urbanisering, ny industri og jag etter ressurser. Overalt på vår klode ser vi likevel at barn og voksne i ledige stunder trekker mot skogen, sjøen og fjellet for rekreasjon, hygge og nye opplevelser. Dette understreker betydningen av FNs bærekraftsmål som fremhever at innen 2030 skal det sikres «allmenn tilgang til trygge, inkluderende og lett tilgjengelige grøntområder og offentlige rom, særlig for kvinner, barn og eldre samt personer med nedsatt funksjonsevne».

Vår klode Tellus med sine storslåtte naturtyper har i millioner av år gitt livsgrunnlag for folk og dyr og alt levende på vår jord. Byer og urbanisasjoner har i århundrenes gang vokst fram og båndlagt store naturområder, men folk og planleggere har likevel i mange generasjoner latt være å bebygge og asfaltere noen områder til fordel for parker og hager. Man har da skapt trivelige grønne lunger for å fremme trivsel, glede og helseforbedring i urbaniserte miljøer. Babylons hengende hager er et godt historisk eksempel her. Nåtidseksempel er Yerevan, hovedstaden i Armenia med alle sine parker og fontener der kunstmuseet Cascade med sine ytre terrasser og indre kunsthaller imponerer! Og i Spania i fjellandsbyen Castell de Castells som stort sett er bygget av steinblokker og har smale steinlagte gater overalt, har innbyggerne kjøpt potteplanter i massevis og illudert grønne vegger og lunger for bedre trivsel.

Overalt på vår klode ser vi at barn og voksne i ledige stunder trekker mot skogen, sjøen og fjellet for rekreasjon, hygge og nye opplevinger. Likevel: Aldri før har kloden og naturen vært under slikt press fra oss mennesker som i våre dager. Det gjelder i atmosfæren, på landjorden og under havets

Figur 1: Grønne planter i gata i Castell de Castells i Spania. (Foto: Roald J. Tellnes 2019)

overflate. Jordens helsefremmende miljøer forringes således daglig av urbanisering, ny industri og jag etter ressurser. Forbruket av fornybare ressurser er nå mye større enn det kloden årlig selv klarer å gjenskape. Det er meget foruroligende.

Heldigvis har nå flere og flere enkeltmennesker, politikere og internasjonale organisasjoner som FN forstått faren ved ressursoverforbruk og forurensing av vårt globale livsmiljø.

FNs medlemsland vedtok således høsten 2015 hele 17 mål for bærekraftig utvikling frem mot 2030. Bærekraftsmålene ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng. De gjelder for alle land og er et veikart for den globale innsatsen for en bærekraftig utvikling.

*Figur 2: Vannliljer i Claude Monet sin hage i Giverny i Frankrike.
(Foto: Roald J. Tellnes 2019)*

Vi ser nå en økende trend med krav om tiltak for å bevare naturen og dens mangfold. Det er bra, for frisk uberørt natur er svært undervurdert som helsebevarende faktor i ethvert samfunn. Om vi lykkes med å bevare kloden som godt livsmiljø for fremtidige generasjoner, gjenstår å se. Om ikke, vil våre etterkommere fordømme oss!

Roald J. Tellnes

er billedkunstner. Han er født i Bergen i 1946 og har vært bosatt i Karmøy siden 1972 hvor han har sitt atelier. Han har i sin kunst ivret for å bevisstgjøre viktigheten av å leve og bo i et minst mulig forurensset miljø.

roald@tellnes.no